

Pulmonologijos klinikos Miego laboratorijai – 20 metų

GUODA VAITUKAITIENĖ
LSMU MA Pulmonologijos klinika

Prieš 20 metų tuometinėje Kauno medicinos universiteto Pulmonologijos ir ftiziatrijos klinikoje pradėti tirti ir gydyti pacientai, sergantys kvėpavimo sutrikimais miegant. Įrengta pirma palata, kurioje buvo atliekami polisomnografijos tyrimai ir titravimas gydymui nuolatinio teigiamo slėgio aparatais.

Idėją pradėti miego tyrimus Pulmonologijos ir ftiziatrijos klinikoje iškėlė tuometinis klinikos vadovas prof. Raimundas Sakalauskas. 1998–1999 m. apmokytas personalas, įsigyta reikiama aparatūra. Bene didžiausią darbą atliko gydytoja pulmonologė Inga Sriubienė. Ji stažavosi Gento (Belgija) ir Čikagos Lojolos (JAV) universitetuose. Panaudodama ten įgytą patirtį, ji ne tik padėjo įrengti palatas, pritaikė aparatūrą darbui, bet išmokė dirbti ir bendrosios praktikos slaugytojas, o vėliau ir kitus gydytojus. Iki šiol, tiriant pacientus, naudojami jos parsivežti ir į lietuvių kalbą išversti, adaptuoti klausimynai, padedantys diferencijuoti miego sutrikimus. Jos kruopščiai sukurtas archyvas sudaro sąlygas peržiūrėti pirmųjų pacientų tyrimų rezultatus, ligos istorijų išrašus.

Gyvenime ne viskas vyksta taip, kaip planuoti. Inga Sriubienė 2000 m. išvyko gyventi į JAV, kur šiuo metu dirba miego medicinos srityje. Prof. R. Sakalauskui teko

ieškoti kito gydytojo, kuris dirbtų šioje daug kruopštumo reikalaujančioje srityje. 2001 m. tuometinis klinikos doktorantas Skaidrius Miliauskas stažavosi Gento universiteto (Belgija) ligoninėje pas prof. Dirk Pevernagie. Iš ten jis parsivežė ne tik žinių, knygų, iš kurių ir šiandien mokosi jaunimas, gerų išpūdžių, bendraujant su nuosirdžiu profesoriumi, bet ir prielankumą kvėpavimo sutrikimų miegant problemai. 2007 m. doc. Skaidrius Miliauskas išleido mokomąją knygą „Kvėpavimo sutrikimai miegant“, kuri iki šiol yra nepakeičiamas pradžiamokslis tiek studentams, tiek gydytojams. Daugelį metų laboratorijoje dirbo gydytoja Jolita Vedrickaitė. Šiuo metu darbui Miego laboratorijoje vadovauja dr. Guoda Vaitukaitienė, dirba gydytojos Renata Ambultienė ir Eglė Paulauskaitė.

Pulmonologijos klinikos Miego laboratorija ištiria ir gydo daugiausiai pacientų, sergančių kvėpavimo sutrikimais miegant, Lietuvoje. Per visus laboratorijos darbo metus išlieka didelis besikreipiančiųjų srautas, todėl tyrimo tenka palaukti. Šiuo metu veikia trys specialiai miego tyrimams pritaikytos palatos, kuriose atliekamos polisomnografijos, parenkami nuolatinio teigiamo slėgio aparato parametrai ir pritaikoma ventiliacija įvairiais režimais. Per metus atliekama apie 440 miego tyrimų.

Gerų rezultatų pavyksta pasiekti komandinio darbo pastangomis. Didelę techninio darbo dalį atlieka specialiai apmokytos bendrosios praktikos slaugytojos, kurios be įprasto slaugytojoms darbo tiria pacientus ir atlieka techninę tyrimo analizę.

Be klinikinio darbo Miego laboratorijoje vykdoma ir pedagoginė bei mokslinė veikla. Studijuojant pulmonologijos rezidentūroje, privalomas vieno mėnesio ciklas Miego laboratorijoje. Be to, rezidentai dar gali papildomai pasirinkti 1 mėn. trukmės studijas šioje srityje. Nuo 2017 m. apie obstrukcinę miego apnėją mokomi ketvirto kurso medicinos studentai. Rengiami baigiamieji medicinos magistro moksliniai darbai. Atlikti tyrimai, pagal kurių rezultatus parengtos dvi disertacijos: 2010 m. Tomo Balsevičiaus „Radiodažnuminės termoabliacijos veiksmingumas gydant knarkiančiuosius ir sergančius lengvu ir vidutinio sunkumo obstrukcinės miego apnėjos hipopnėjos sindromu“ ir 2014 m. Guodos Pilkauskaitės „Vyrių, sergančių obstrukcine miego apnėja, metabolinių ir uždegimo požymių ypatumai“. Paskelbta 11 publikacijų citavimo indeksą turinčiuose žurnaluose. Šiuo metu klinikos doktorantė Eglė Paulauskaitė gilinasi kvėpavimo sutrikimų miego metu, sergant sisteminėmis ir plaučių kraujotakos ligomis, tema. Laboratorijoje yra stažavęsis ne vienas gydytojas. Lietuvoje didėjant susidomėjimui kvėpavimo sutrikimais miegant, parengta savaitės trukmės mokymo programa.

Pulmonologijos klinika kviečia registruotis į 36 val. trukmės kvalifikacijos tobulinimo kursą „Kvėpavimo sutrikimai miegant“,

Miego laboratorijos darbuotojai: gydytojai Guoda Vaitukaitienė, Jolita Vedrickaitė, Eglė Paulauskaitė, prof. Skaidrius Miliauskas ir bendrosios praktikos slaugytojos Ieva Radišauskaitė, Edita Poškienė, Jūratė Kisielienė.

skirtą gydytojams pulmonologams, gydytojams kardiologams, gydytojams neurologams, gydytojams otorinolaringologams ir vidaus ligų gydytojams. Numatyta, kad mokymai vyks 2019 m. spalio 7–11 dienomis. Kviečiame registruotis internetinėje svetainėje: <https://medas.lt>.